

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN ACADEMIC ADMINISTRATION
OF SECONDARY SCHOOLS IN CHONBURI PROVINCE UNDER
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
CHONBURI RAYONG

สุธิดา ทองยั้ง

Suthida Thongying

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail. Suthida@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ (2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอนในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,514 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 334 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างอิสระ และค่าวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และจำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To study the roles of school administrators in academic administration as perceived by teachers in secondary schools in Chonburi Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong; and (2) to compare the roles of school administrators in academic administration as perceived by teachers in secondary schools in Chonburi

Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong, classified by educational level and work experience.

This research methodology was a survey research. The population consisted of 2,514 teachers in secondary schools in Chonburi Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong in the academic year 2025. The sample consisted of 334 teachers in secondary schools in Chonburi Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong in the academic year 2025. The sample size was determined by Krejcie & Morgan Table and obtained by stratified random sampling technique. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Sample t-test, and one-way analysis of variance (one-way ANOVA).

Major findings: (1) The roles of school administrators in academic administration as in secondary schools in Chonburi Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong in the overall were at the highest level; and (2) comparison of the roles of school administrators in academic administration as in secondary schools in Chonburi Province under Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong, classified by educational level, in the overall were significantly different at 0.001 level, and classified by work experience, in the overall were significantly different at .05 level.

Keywords : Roles of School Administrators in Academic Administration, Secondary Educational Service Area Office of Chonburi and Rayong

บทนำ

การศึกษาไทยในปัจจุบันภายใต้แรงกดดันและการเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในประเด็นของสภาพการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมที่เกิดความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยเป็นผลสืบเนื่องจากความเป็นพลวัตทางสังคมในยุคการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) หรือการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (The Fourth Industrial Revolution) เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) อินเทอร์เน็ตแห่งสรรพสิ่ง (IoT) โทรคมนาคมยุคใหม่ (Next Generation Telecom) ระบบอัตโนมัติ (Automation) เป็นต้น โดยประเทศไทยได้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นผ่านนโยบาย Thailand 4.0 มีเป้าหมายสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในมุมมองการปรับเปลี่ยน 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มิติที่ 2 ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม มิติที่ 3 การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ และมิติที่ 4 การรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อน Thailand 4.0 ให้บรรลุเป้าหมายได้จึงอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั่นคือ การพัฒนาระบบการศึกษา จากคำกล่าวที่ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จึงเป็นโจทย์สำคัญของประเทศไทยในการพัฒนาระบบการศึกษาให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จากรายงานสภาการศึกษาไทยไตรมาสที่ 1 - 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มทางการศึกษาของไทยที่สามารถตอบโจทย์ต่อการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (The Fourth Industrial Revolution) มุ่งตามประเด็นจากการเปรียบเทียบภาพรวมการศึกษาไทยในระดับสากล (Overall Benchmarking) โดยมี

ตัวชี้วัดการเปรียบเทียบ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพ : ผลการทดสอบ PISA พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ย คณิตศาสตร์ 394 คะแนน วิทยาศาสตร์ 409 และการอ่าน 379 2) ด้านการเข้าถึง : อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา (การศึกษาภาคบังคับ) ร้อยละ 90.30 3) ด้านความเท่าเทียม : คุณภาพการศึกษาที่เหลื่อมล้ำ 4) ด้านประสิทธิภาพ : ผลลัพธ์ทางการศึกษากับงบประมาณด้านการศึกษาไม่สอดคล้องกัน พบว่า งบประมาณด้านการศึกษาร้อยละ 1 ของ GDP จะคิดเป็น 82 คะแนน PISA และ 5) ด้าน การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง : เปรียบเทียบสัดส่วนของประชากรในช่วง อายุ 25 – 34 ปีที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง จะเห็นได้ว่าในตัวชี้วัด การเปรียบเทียบทั้งประเทศไทยและนานาชาติต่างมุ่งสนใจในคุณภาพการศึกษา (สภาการศึกษา, 2568) ปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากผลการทดสอบ PISA (Programme for International Student Assessment) โดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ที่ประเมินความสามารถของ นักเรียนอายุ 15 ปี ในการนำความรู้และทักษะที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง การประเมินนี้ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ชัชวรินทร์ เลิศยศบดินทร์, 2567) และผลการทดสอบ O – NET (Ordinary National Educational Test) โดย สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เพื่อทดสอบ ความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน, 2556)

การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษาในยุคปัจจุบันนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามี บทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยมีหน้าที่ รับผิดชอบในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ธัชพนธ์ ไสยาสน์, 2562) ทั้งนี้ ผลลัพธ์ของการยกระดับคุณภาพศึกษานั้น ส่วนหนึ่งสามารถวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน ที่สะท้อนจากผลสอบ PISA และ O-NET ในแต่ละปีการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาท สำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา โดยจะต้องมีความสามารถในการจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดความสามารถของนักเรียนได้อย่างแท้จริง (รมยกรณ์ เฉลิมศรีเมือง และคณะ, 2562) นอกจากนี้ ผู้บริหาร ยังต้องสร้างระบบการบริหารคุณภาพที่เป็นระบบ มีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษา สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา และสามารถแข่งขันได้ใน ระดับชาติและนานาชาติ (วิทัศน์ ผักเจริญผล และคณะ, 2561)

สำหรับประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ตกต่ำ อันเป็นส่วนหนึ่งของ ภารกิจหลักของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ เนื่องด้วยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา 39 ให้ กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการ บริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) จะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักสำคัญที่สถานศึกษาจำเป็นต้อง ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตใน สังคมร่วมกับผู้อื่น ในขอบข่ายของงานวิชาการ 17 หน้าที่ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้าน วิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การพัฒนา ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9)

การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 12) การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการให้แก่ชุมชน 13) การประสานความร่วมมือเครือข่ายทางการศึกษา 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษา 15) การจัดระเบียบ/ข้อปฏิบัติงานวิชาการ 16) การคัดเลือกแบบเรียนและ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ ในฐานะผู้นำองค์กร ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างแท้จริงในสถานศึกษาทั้งในเชิงนโยบายกลยุทธ์และกระบวนการที่สามารถส่งเสริม พัฒนา บริหารจัดการที่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามกรอบของแนวทางการจัดการศึกษา (วิไลลักษณ์ รุ่งกิจ, 2566) แต่ในปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไทยยังประสบปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ปัญหาสำคัญประการแรก คือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารหลายท่านยังขาดความรู้และทักษะในการวางแผนหลักสูตรการนิเทศการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ (พรธรมวิภา สมสะอาด, 2564) ปัญหาด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี ได้แก่ การขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย การขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอ และการขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (วินัย เพ็งวัน และคณะ, 2564) ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และความสามารถในการแข่งขันของนักเรียนไทยในระดับนานาชาติยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

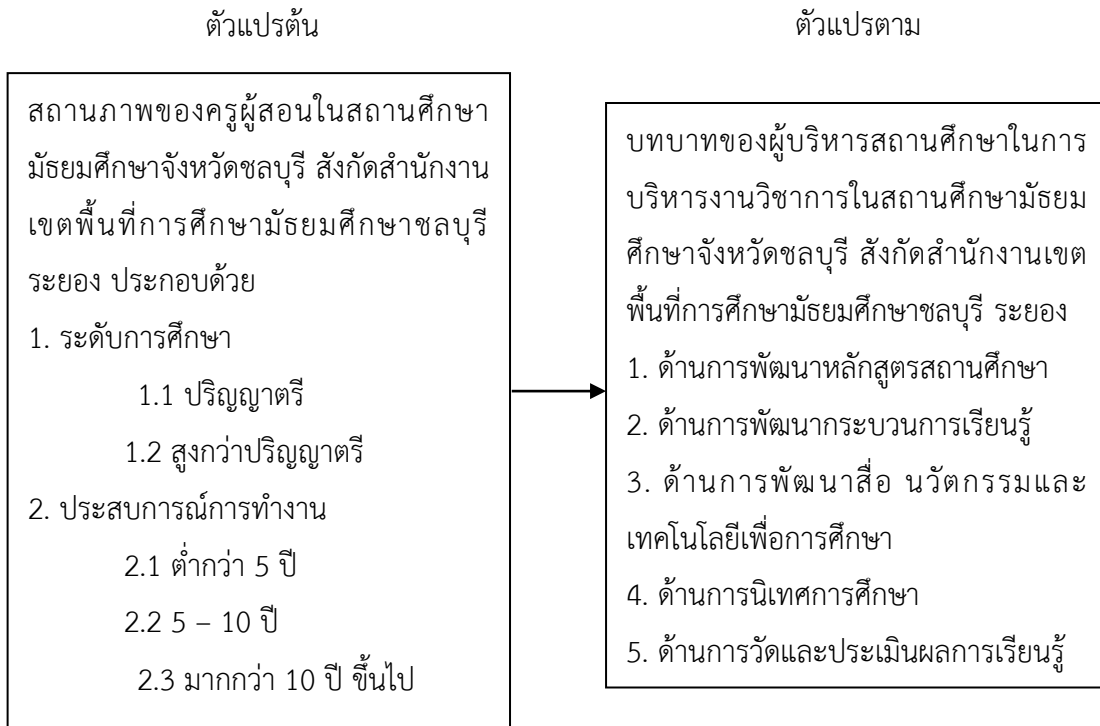
จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้ ยุพาพรหมแย้ม (2562) เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2563) จารุวรรณ เทียนสงรัมย์ และวิจิต แสงสว่าง (2564) จิริสุตา ทองสีบแสง (2565) ธันยาภรณ์ สังข์เมือง (2565) ศิรินันท์ สนไตรก และอุไร สุทธิแย้ม (2565) นฤพงษ์ พิมพ์ทอง (2566) และ Reynolds et al. (2002) โดยสังเคราะห์ได้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน จึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งแสดงตามภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,514 คน จากสถานศึกษา 31 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีข้อคำถาม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้าน

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และหาคุณภาพเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำการศึกษาดำรง เอกสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษา

2) สังเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นำมาสร้างข้อคำถามที่สอดคล้องและครอบคลุมโดยแยกเป็นรายด้าน

3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) นำข้อคำถามที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลทั้ง 5 ด้าน มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้สอบถามความคิดเห็นระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษา

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1) นำเครื่องมือที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2) นำเครื่องมือที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ โดยพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้วิธีการวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 = สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

0 = ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องหรือไม่

-1 = ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนในแต่ละข้อคำถามนั้น เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา หากน้อยกว่า 0.50 ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนข้อคำถามให้เหมาะสม ผลปรากฏว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 30 ข้อ

3) นำเครื่องมือไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พร้อมทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความ

เชื่อมั่นที่มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.852

4) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือครูตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) ด้วยการแสกน QR Code ซึ่งจะระบุรายละเอียดจำนวนครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

5.1 นำข้อมูลที่ได้จากตรวจสอบความถูกต้อง มาบันทึกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าความถี่ (Frequency)
- 2) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)
- 2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha-Coefficient)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1) การทดสอบค่า t-test และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 334 คน จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ตามลำดับ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมา คือ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม 5 ด้าน

(n = 334)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.52	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.52	0.28	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.60	0.28	มากที่สุด
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.49	0.30	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.50	0.34	มาก
รวม	4.53	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.28) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.28) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.27) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.34) และด้านการนิเทศการศึกษา (\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	ปริญญาตรี (n = 230)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 104)		t	sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.47	0.27	4.63	0.24	-5.607***	.000
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	4.46	0.28	4.65	0.25	-6.339***	.000
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.56	0.26	4.69	0.32	-4.066***	.000
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.48	0.29	4.51	0.33	-0.773	.441
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อ	4.44	0.32	4.65	0.33	-5.337***	.000
รวม	4.48	0.22	4.63	0.23	-5.500***	.000

จากตารางที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบการเรียนรู้อ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านกรนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี (n = 115)		5 - 10 ปี (n = 148)		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (n = 71)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.53	0.29	4.50	0.29	4.54	0.19

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.50	0.33	4.51	0.28	4.58	0.2
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.64	0.21	4.54	0.31	4.66	0.32
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.58	0.29	4.45	0.31	4.44	0.26
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.52	0.32	4.45	0.37	4.59	0.29
รวม	4.55	0.2	4.49	0.27	4.56	0.19

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.2) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.21) ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.29) ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.29) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.32) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี ในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.31) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.28) ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.29) ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.31) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.32) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.29) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.19) และด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ประสบการณ์การทำงาน				
		df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	.128	.064	.878	.417
	ภายในกลุ่ม	331	24.187	.073		
	รวม	333	24.315			
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.349	.175	2.181	.115
	ภายในกลุ่ม	331	26.517	.080		
	รวม	333	26.867			
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.889	.444	5.708**	0.004
	ภายในกลุ่ม	331	25.773	.078		
	รวม	333	26.662			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.277	.638	7.249***	.001
	ภายในกลุ่ม	331	29.151	.088		
	รวม	333	30.428			
5. ด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.301	.650	5.853**	.003
	ภายในกลุ่ม	331	36.776	.111		
	รวม	333	38.077			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.424	.212	4.050*	.018
	ภายในกลุ่ม	331	17.315	.052		
	รวม	333	17.738			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ โดยการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับที่ต้องการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม และดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ธมนวรรณ พวงจิตร (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ธนากร ชมเชย (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ปรีญา สันโดษ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน ดังนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงมีความคาดหวังและมาตรฐานในบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สูง เนื่องจากความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีที่ลึกซึ้งมากกว่า ทำให้สามารถประเมินและวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีมิติและครอบคลุมมากกว่า ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร สามารถประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการของผู้บริหารในการนำแนวคิดทางทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่

เข้าใจหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ ทำให้มีมุมมองที่กว้างขวาง และมีความคาดหวังที่สูงขึ้นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูที่มีระดับการศึกษาสูงมักมีโอกาสได้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการศึกษาในระหว่างการศึกษา ทำให้เข้าใจถึงศักยภาพและประโยชน์ของเทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนได้ดีกว่า ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง เข้าใจถึงความสำคัญของการประเมินแบบหลากหลาย สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในด้านนี้ได้อย่างมีเหตุผลและเชิงวิชาการมากกว่า อย่างไรก็ตาม ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นด้านเดียวที่ความคิดเห็นของครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะ การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ครูทุกระดับการศึกษาได้รับและสัมผัสโดยตรงทำให้ครูทุกคนมีประสบการณ์ตรงและสามารถประเมินบทบาทของผู้บริหารในด้านนี้ได้อย่างใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ อภิเชษฐ์ ชันจันทร์แสง (2568) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ พิมพ์ใจ ปันรอบรู้ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีกับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพิจารณาตามรายด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระหว่างครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี และครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการนิเทศการศึกษา ระหว่างครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระหว่างครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระหว่างครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานสูง ได้เห็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่หลากหลาย และมีโอกาสเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารต่างๆ ทำให้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งและสามารถให้ความเห็นได้อย่างรอบด้านมากกว่า โดยในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยจะมีความคุ้นเคย และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการศึกษาที่ทันสมัย จึงมีความคาดหวังสูงต่อบทบาทของผู้บริหารในการจัดหาและสนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูที่มีประสบการณ์มากซึ่งอาจเติบโตมาในยุคก่อนที่เทคโนโลยีจะแพร่หลาย อาจมีความคาดหวังที่แตกต่าง อาจเน้นที่ความเสถียรและความพร้อมใช้งานของเทคโนโลยีมากกว่าความทันสมัย หรือให้ความสำคัญกับการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสำหรับครูมากกว่า ส่วนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงานส่งผลต่อความเข้าใจ

และทักษะในการวัดและประเมินผลของครู ในการทักษะในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล เข้าใจถึงหลักการของการประเมินที่หลากหลาย สามารถแยกแยะระหว่างการประเมินเพื่อการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ในการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอนอย่างเป็นระบบ และในด้านนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างครูกับผู้บริหาร โดยครูที่มีประสบการณ์น้อยต้องการการนิเทศที่เน้นการให้คำแนะนำเชิงปฏิบัติ การสาธิต การให้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม สำหรับครูที่มีประสบการณ์มาก มีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า มีรูปแบบการสอนที่เป็นของตนเอง และอาจต้องการความเป็นอิสระในการทำงานมากกว่า อีกทั้งผ่านการนิเทศจากผู้บริหารหลายท่าน ได้เห็นรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย ทั้งที่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพ จึงมีฐานในการเปรียบเทียบและประเมินคุณภาพของการนิเทศได้ดีกว่า สอดคล้องกับ รุ่งทิวา สุจินพรัหม (2568) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมาตรฐานสากลมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับ พิมพ์ใจ ปันรอบรู้ (2564) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ สุชาติ ทิพย์กองลาศ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรกำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมายหลักสูตรที่ดีจะช่วยให้การจัดการศึกษามีทิศทางที่ชัดเจน บรรลุผลตามที่ต้องการ และผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมใช้งานทันสมัย และตอบสนองความต้องการของหลักสูตรและผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากการสำรวจและประเมินแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และช่องว่างที่ต้องพัฒนาของสถานศึกษา

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในปัจจุบันยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้และพัฒนาวัตกรรมการสอน ความสามารถของครูในการใช้และพัฒนาวัตกรรมการสอนจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีการนิเทศการศึกษา รู้จักรูปแบบและวิธีการนิเทศที่หลากหลาย และสามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของครูแต่ละคน โดยสร้างความเข้าใจร่วมกันว่าการนิเทศเป็นกระบวนการพัฒนา ไม่ใช่การตรวจสอบหาความผิด

1.5 ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบการรายงานและสื่อสารผลการประเมินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เข้าถึงผู้ปกครองได้อย่างครอบคลุม เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่หลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จารุวรรณ เทียนสงรัมย์ และวิจิต แสงสว่าง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. **HRD JOURNAL** Volume 12. Number 2 December 2021, 23 - 40.
- จิรัฐดา ทองสืบแสง. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเครือข่ายหนองตาคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. **วารสารศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี** ปีที่ 2 (ฉบับพิเศษ), 40 - 49.
- ชัชรินทร์ เลิศยศดินทร์. (2567). คุณภาพของเยาวชนไทยผ่านผลสอบ PISA 2022. **วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ** ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2567, 25 - 35.
- ธนากร ชมเชย. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. **วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน** ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2567, 34 - 46.
- ธมนวรรณ พวงจิตร. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. **วารสารเสียงธรรมจากมหายาน**, ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน 2568, 306 - 319.
- อัมพนธ์ สไสยสน์. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น** ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562), 23 - 34.
- อัญญาภรณ์ สังข์เมือง. (2565). **ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1**. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤพงษ์ พิมพ์ทอง. (2566). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในทศวรรษหน้า**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท (การบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวิชูทิศ สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์** ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) 2563.
- ปรียดา สันโตษ. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6. **วารสารวิชาการแสงอีสาน** ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2567, 110 - 125.
- พรรณวิภา สมสะอาด. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนใน **โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิมพ์ใจ ปั้นรอบรู้. (2564). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. **วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช** ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2564).
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รมยกรณ์ เฉลิมศรีเมือง และคณะ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. **Journal of Graduate School** 16(75), 72 - 79.
- รุ่งทิวา สุจินทรัพย์. (2568). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์** ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน2568).
- วิทัศน์ ฝึกเจริญผล และคณะ. (2561). แนวทางการสะท้อนคุณภาพของโรงเรียนด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการสอบ O-NET: กรณีการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลการเรียนแรกเข้าของนักเรียนและขนาดโรงเรียน. **Kasetsart Journal of Social Sciences** 39, 780 - 788.
- วินัย เพ็งวัน และคณะ. (2564). สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส ใน จังหวัดนครพนม. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร** ปีที่ 9 ฉบับที่ 35 เมษายน - มิถุนายน 2564, 300 - 310.
- วิไลลักษณ์ ฐักิจ. (2566). การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอิสาน.
- ศรินันท์ สนโตรก และอุไร สุทธิแย้ม. (2565). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครู กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. **Journal of Roi Kaensarn Academi** ปีที่ 7 ฉบับที่ 8 ประจำเดือนสิงหาคม 2565.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). **พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน)**. เข้าถึงได้จาก: <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/112>.
- สภาการศึกษา. (2568). **รายงานสภาวะการศึกษาไทย ไตรมาสที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**. สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/nw5mW>.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สุชาติ ทิพย์กมล และ ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. **วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น** ปีที่ 5 ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน 2566, 222 - 234.
- อภิเชษฐ์ ชันจันทร์แสง. (2568). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์** ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2568), 1233 - 1246.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.
- Reynolds et al. (2002). **World class schools: International perspectives on school effectiveness**. Routledge.